

Kauza tetřev, Šumava a lidé

Ministr životního prostředí R. Brabec /(ANO) a šéf Národního parku Šumava P. Hubený připravují podivnou taktickou rošádu: zpřístupnění I. zóny, ale zneprístupnění daleko rozsáhlejších, nově vymezených klidových zón. Atraktivní, velký hrabavý kur tetřev, je používán jako zástupný důvod k uzavírání současné Šumavy, která se stala velkoplošným experimentálním územím ideologické velkovýroby „divočiny“. Proto je vhodné připomenout základní informace o výskytu našeho druhu tetřev hlušec evropský / Tetrao urogallus urogallus.

Změny v jeho výskytu

Jeho přirozeným areálem je tajga severní Evropy. V České republice byl do 1. poloviny 20. století běžným druhem, dále postupně mizel, ale ještě v sedmdesátých letech se vyskytoval i na Plasku, Písecku, Třeboňsku či v Brdech. Až do roku 1988 byl u nás oblíbeným lovným ptákem (a to i na Šumavě). Od roku 1996 je u nás chráněn. V současnosti je jeho výskyt zejména v polohách nad 1000 m n.m. na Šumavě české, bavorské i rakouské, kde dnes údajně žije cca 600 kusů, přičemž z toho cca třetina žije v plošně menším, nechráněném, rekreačním území německého Velkého Javoru a Třístoličnicku a rakouského Hochfichtu. Jeho úbytek je zřejmě důsledkem změn prostředí, podobně jako u severoamerického krocana.

Základní předpoklady jeho výskytu

- Přirozené biotopy starých lesních porostů, s četnými menšími mýtinami, dostatkem bobulonosných keřů, zejména borůvek, příp. mravenišť (kukly) které jsou na přechodu světla a stínu, vodními zdroji a stromy na přenocování s pevnými vodorovnými větvemi, které jsou však ničeny bezzásahovou velkoplošnou kůrovcovou výrobou „divočiny“
- Omezený výskyt predátorů: liška, kuna, rys, vlk, pes, jezevec, jestřáb, ale i všežravé divoké prase (při průzkumu na sněhové „novině“ v Luzenském údolí bylo zjištěno mnoho „čarování“ lišek, ale žádná známka tetřevů), přičemž protestní pochod milovníků Šumavy z.s. Otevřená Šumava po silnici k Modrému sloupu obdržel „výstražnou“ pokutu 1 mil. Kč od správce parku !
- Dostatek potravních zdrojů a vody, která však vzhledem k vysychání / aridizaci Šumavy po likvidaci hřebenových smrčů mizí

Přítomnost člověka

- V minulosti byla Šumava osídlena několika desetitisíci obyvateli, přesto zde byly bohaté populace tetřevů
- Tetřev se dokáže usídlit i v blízkosti lidí, pokud má ostatní podmínky dobré
- Člověk je integrální součástí přírody, tetřev si na přítomnost lidí zvykne, pokud ho člověk nepronásleduje - jedná se o tzv. „imprinting“ (přičemž tokající tetřev může dokonce zaútočit i na člověka)

Tetřev jako zástupný důvod vyhánění turistů a obyvatel z české Šumavy

- Pro doplnění výskytu tetřeva na Šumavě docházelo k tzv. reintrodukcii z chovů
- Výskyt tetřeva je dnes na Šumavě zejména na šumavských pláních, ale také v nechráněných polohách rekreačních území Velkého Javoru a Třístoličnicku v Bavorsku a Hochfichtlu v Rakousku
- **Tetřev se dnes stal zástupným, mediálně zneužívaným důvodem pro vytěšňování obyvatel a návštěvníků z NP Šumava vzhledem k ideologické velkoplošné hazardní výrobě „divočiny“, stejně jako bezzásahová ochrana kůrovce a přírodních procesů v kulturním území Česka. Počty tetřevů jsou primárně ovlivněny kvalitami prostředí (biotopu) a počty predátorů, ne však relativně nízkým počtem obyvatel a návštěvníků v jeho prostředí.**